

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/117/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200533
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8514200533.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 10. 6. 2014 č.k. 6C/23/2014 - 67, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 6C/23/2014 - 67 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca uplatnil právo na škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 165,96 eur titulom porušenia povinnosti podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. v stanovenej 30-dňovej lehote nerozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Napriek tomu, že prejednáváná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu účastníkov, súd vo veci mohol rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Rozhodnutie bolo doručené až po uplynutí zákonnej lehoty, preto žalobca požaduje náhradu škody 175,- eur, z toho 70,- eur za správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, za udržiavanie a správu informačného systému 40,- eur a ďalších 50,- eur za administráciu a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a 15,- eur za výdaje spojené s urgovaním exekučného spisu, vrátane poštových a telekomunikačných výdavkov. Suma 663,88 eur predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy, pretože ospravedlnenie za nesprávny úradný postup nepostačuje a je potrebná peňažná náhrada. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR je primeraná náhrada 55,32 eur za 1 mesiac omeškania, takže za 110 dní omeškania je to 663,88 eur priznaných podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Uznesením Krajského súdu v Prešove z 18. 10. 2014 boli sudcovia Okresného súdu Vranov nad Topľou vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci a vec pridelená Okresnému súdu Stará Ľubovňa.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Samotné podanie návrhu je zmätočné, pritom žalobca odkazuje na exekučný spis, a tak prenáša dôkazné bremeno na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Nie je ani jasný titul nároku na náhrady škody, či ide o nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Žalobca poukazuje na to, že dňa 23. 4. 2012 bol doručený návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom žalobca už 27. 9. 2012 podával žaloby na súd, teda pred uplynutím 6-mesačnej

lehoty stanovenej zákonom na predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní žiadosti a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežného prerokovania nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne.

Žalobca nepreukázal, že nedodržaním 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora mu vznikla škoda práve v požadovanej čiastke 175,- eur, resp. nemajetková ujma v rozsahu 165,96 eur. Priznanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a nie každé nedodržanie lehoty má za následok náhradu nemajetkovej ujmy. Navyiac žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy ako právnická osoba. Žiadnym spôsobom nebol preukázaný zánik alebo poškodenie podnikateľských aktivít žalobcu, z ktorých by si žalobca mohol vyvodzovať nemajetkovú ujmu.

Podľa obsahu exekučného spisu 8Er/143/2007 bol dňa 15.10.2009 doručený návrh na zmenu súdneho exekútora, pričom o zmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté 11. 10. 2010 po tom, čo súd zisťoval u pôvodného exekútora v akej výške si uplatňuje náhradu trov doteraz vykonávanej exekúcie.

Súd nárok žalobcu posudzoval podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a zbytočné prietahy. Nárok na náhradu škody má ten, komu bola takýmto spôsobom spôsobená škoda. Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Súd poukazuje na to, že podľa § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd rozhodnutím rozhodne o zmene súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Súd v rozhodnutí o zmene súdneho exekútora podľa ods. 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie návrhu príslušným orgánom. Príslušný štátny orgán má na predbežné prerokovanie nároku 6- mesačnú lehotu, ktorú žalobca nedodrжал, pretože predčasne už 27. 9. 2012 podal žalobu na súd. To by bol osobitný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Žalobca v konaní vidí nesprávny úradný postup exekučného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol o žiadosti o zmene súdneho exekútora v lehote 30 dní, ale až po 110 dňoch. Prietahy v súdnom konaní je oprávnený skúmať Ústavný súd SR. Čo sa týka zodpovednosti štátu za škodu a nemajetkovú ujmu, súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

Žalobca v konaní doložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý mal preukázať výšku materiálnej škody u žalobcu. Znalec pri vypracovaní posudku vychádzal len z podkladov poskytnutých zadávateľom, pričom vecná stránka obsiahnutá v ekonomických a účtovných výstupoch je garantovaná poskytovateľom informácie. Znalec sa zaoberal len výškou škody a vôbec sa nezaoberal tou skutočnosťou, či žalobcovi táto škoda majetková i nemajetková vznikla. Preto súd nemohol prihliadnuť na znalecký posudok.

Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Predpokladom náhrady nemajetkovej ujmy je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súvislosti s porušením práva, ale výšku nemajetkovej ujmy žalobca nikdy nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Žalobca vychádza len z určitých abstraktných tvrdení, ktoré nepreukázal a nekonkretizoval, ako porušením povinnosti súdom došlo k ohrozeniu podnikateľských postupov a aktivity žalobcu. Nemajetková ujma nezávisí automaticky od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty. Nedodržanie zákonnej lehoty nemohlo u žalobcu spôsobiť neistotu alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Aj bez ohľadu na to, súd nemohol nároku žalobcu vyhovieť, pretože žalobca nepreukázal

vznik konkrétnej škody ani nemajetkovej ujmy. Nebola ani preukázaná priama súvislosť - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou a nemajetkovou škodou. Nebol preukázaný vznik škody ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou, preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kde neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanej trovy nevznikli, preto súd žalovanej, ktorá si navyše trovy konania neuplatnila, nemohol priznať náhradu trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnych skutočností a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnych skutočností a po tom, čo už k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd svojim rozhodnutím de iura a de facto aplikoval princíp právnej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Odvolateľ tiež poukázal na to, že štát zodpovedá za prieťahy, ktoré v konaní vznikli aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania je ovplyvnená mimosúdnyimi faktormi, napr. nárastom ekonomickej trestnej činnosti, rozsahom nevybavenej súdnej agendy a pod.

Súd v konaní nepoužil ako dôkaz doložený znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v L.. Nevykonaním dôkazy a oboznámením sa so znaleckým posudkom súd nevykonal dokazovanie potrebné na preukázanie nároku žalobcu. Žalobca preukázal zákonné podmienky na preukázanie vzniku nároku na náhradu škody, ako aj preukázal existenciu nesprávneho úradného postupu a príčinnú súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou.

Odvolateľ vytýkal, že nedošlo k prerušeniu konania vzhľadom na položenie prejudiciálnej otázky Ústavnému súdu SR. Navrhuje zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na opätovné prejednanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatnil právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku porušenia § 44 ods. 1 Exekučného poriadku, keď exekučný súd nerozhodol o zmene súdneho exekútora do 30 dní, ale až po 110 dňoch. Rozsah náhrady škody je vymedzený v § 13 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., že sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Náhrada škody je vymedzená 175,- eurami, ktoré súvisia s preplácaním pracovných výkonov zamestnancov informačného systému v ocenení 70,- eur, 40,- eur za udržiavanie a správu informačného systému, ako aj 50,- eur za administráciu a 15,- eur za urgovanie a poštovné výdavky. Tieto finančné náklady predstavujú tak či tak náklady žalobcu súvisiace so správou pohľadávky, prakticky od vzniku zmluvného vzťahu do prípadného uspokojenia takéhoto nároku žalobcu. Keď žalobca hodnotí ako náklady na správu a vymáhanie pohľadávky obdobie od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora do doby vydania rozhodnutia o tom, tak žalobca nepreukázal, že takáto čiastka ako škoda žalobcovi vznikla práve v súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zmene súdneho exekútora do 30 dní od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora. Ak by súd prijal argumentáciu žalobcu, že za správu pohľadávky v období 110 dní omeškania s vydaním rozhodnutia je nárok 175,- eur, tak za obdobie od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku do vydania rozhodcovského rozsudku, resp. do doby uspokojenia pohľadávky by takéto náklady za správu pohľadávky vysoko prekročili samotnú pohľadávku z exekučného titulu.

Žalobca ďalej vymáha náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nedodržania zákonnej lehoty podľa § 44 ods.8 Exekučného poriadku a ujmu stanovil na 165,96 eur. Je možné konštatovať, že Ústavný súd SR v rozhodnutí III.ÚS 301/05-38 za prieťahy v súdnom konaní v trvaní 1 rok a 1 mesiac priznal finančné zadosťučinenie 15.000,- Sk. Žalobca za 1 mesiac omeškania žiada pomernú časť 55,32 eur. Žalobca ničím nezodôvodnil, že práve takáto nemajetková ujma mu vznikla v súvislosti s porušením práva a že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. súdnym prieťahom. V neposlednom rade je potrebné prihliadnuť na exekučné konanie, kde Okresný súd Vranov nad Topľou vo veci 8Er/143/2007 uznesením z 1. 3. 2013 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Toto rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím súdom dňa 5. 9. 2013 č.k. 22CoE/72/2013 - 68. Podkladom vedenia exekúcie bol rozhodcovský rozsudok, pričom vo veci rozhodoval rozhodca bez platnej rozhodcovskej zmluvy. Vo veci rozhodol neprávomocný orgán - rozhodca s neplatnou rozhodcovskou zmluvou. Pretože rozhodcovský súd nemal právomoc na rozhodnutie sporu, potom nedostatok právomoci rozhodcovského súdu malo za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Žalobca ako oprávnený viedol exekúciu proti povinnej K. P. bez platného rozhodcovskej zmluvy, vo veci rozhodol neprávomocný orgán, tak žalobca sám zavinil neúspech exekúcie proti povinnej. Nedodržanie zákonnej lehoty na zmenu súdneho exekútora nebola príčinou neúspechu žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní. Žalobca ťažko preukáže škodu z tvrdého nesprávneho úradného postupu, ak žalobca vymáha pohľadávku v exekučnom konaní bez právomocného a vykonateľného titulu. Neúspech žalobcu v exekučnom konaní nemôže byť základom pre vymáhanie náhrady škody, kde nárok na priamu materiálnu škodu v súvislosti s administratívnymi výdajmi na správu pohľadávky nemôže byť ani podkladom na postup podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., teda na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. sú vymedzené kritéria výšky nemajetkovej ujmy, medzi ktoré patria závažnosť niektorej ujmy a okolnosti, ku ktorým by nedošlo, či závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému, pričom žalobca ako oprávnený viedol exekúciu bez titulu, a to neprávoplatného rozsudku vydaného rozhodcom s neplatnou rozhodcovskou zmluvou. Sám zapríčinil náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky v exekučnom konaní, keď nemal titul ako podmienku vedenia exekúcie. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zamietol.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti trov konania, nakoľko o nich bolo rozhodnuté správne. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania. Žalovanej v prvostupňovom konaní trovy nevznikli, resp. si ich nežiadala, preto okresný súd mohol priznať úspešnej žalovanej náhradu trov prvostupňového konania. Navyše je to návrhové konanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a keď žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto ani okresný súd nemohol priznať úspešnej žalovanej náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku nie je odvolanie prípustné.